

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Proxectos 7	Código	630G01031	
Titulación	Grao en Arquitectura			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo			
Coordinación	Vidal Pérez, Francisco José	Correo electrónico	francisco.vidal@udc.es	
Profesorado	Barge Ferreiros, Santiago Casares Gallego, Amparo Fernández-Albalat Ruiz, Andrés Martinez Raido, Jose Luis Meijide Tomas, Jorge Vicente Muñoz Fontenla, Luis W Vidal Pérez, Francisco José	Correo electrónico	s.barge@udc.es amparo.casares@udc.es andres.fernandez-albalat@udc.es jose.luis.martinez.raido@udc.es jorge.meijide@udc.es l.w.munoz.fontenla@udc.es francisco.vidal@udc.es	
Web	www.udc.es			
Descrición xeral	<p>Las intenciones básicas que sustenta el desarrollo de la asignatura son:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Promover en las alumnas y los alumnos el conocimiento de sí. 2) Establecer el diálogo con la realidad a partir del reconocimiento de deseos y necesidades propias. 3) Ahondar en la realidad cuya veracidad viene dada por actuales formas de vida y su repercusión social. 4) Considerar la vida cotidiana como generadora de formas y relaciones espaciales. 5) Estudiar la influencia del género en la organización espacial. 6) Entender el espacio construido como el lugar donde se desarrollan las relaciones humanas y como lugar simbólico de conexión entre el pasado y el futuro. 7) Comprender y reconocer el ?genius loci?, el alma del lugar. 			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	PROXECTO BÁSICO ARQUITECTÓNICO E URBANO: aptitude ou capacidade para aplicar os principios básicos formais, funcionais e técnicos á concepción e deseño de edificios e de conxuntos urbanos, definindo as súas características xerais e as prestacións que se acadan.
A2	PROXECTOS DE EXECUCIÓN: aptitude ou capacidade para elaborar proxectos integrais de execución de edificios e espazos urbanos en grao de definición suficiente para a súa completa posta en obra e equipamento de servizos e instalacións.
A7	SUPRESIÓN DE BARREIRAS: aptitude ou capacidade para deseñar e executar edificios e espazos urbanos aptos para as persoas con diferentes capacidades físicas ou para adaptar con este fin os xa existentes.
A10	REPRESENTACIÓN ESPACIAL: aptitude ou capacidade para aplicar, tanto manual como informaticamente, os sistemas de representación gráfica, dominando os procedementos de proxección e corte, os aspectos cuantitativos e selectivos da escala e a relación entre o plano e a profundidade.
A18	PLANEAMENTO URBANO: aptitude ou capacidade para redactar e xestionar plans de ordenacións territorial e metropolitana, plans estratéxicos, plans de viabilidade urbanística e plans urbanísticos de ámbito municipal, de actuacións en áreas urbanas e de carácter especial.
A19	ADECUACIÓN MEDIOAMBIENTAL: aptitude ou capacidade para realizar estudos medioambientais e paisaxísticos, e definir medidas de protección fronte ao impacto ambiental.
A20	PROXECTO DE ESPAZOS LIBRES: aptitude ou capacidade para redactar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización e de xardinería, así como os de obra civil e complementaria asociada a eles.

A25	PROXECTO DE SEGURIDADE EN INMOBLES: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar solucións de seguridade, de evacuación de persoas e de protección contra incendios, tanto activas como pasivas, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos.
A30	XESTIÓN DE NORMAS URBANÍSTICAS: aptitude ou capacidade para aplicar as normas urbanísticas e xestionar a obtención de licenzas nos proxectos integrados e na execución, tanto de obras de edificación como de espazos urbanos.
A34	FUNCIÓNS PRÁCTICAS E SIMBÓLICAS: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo dos procesos de simbolización da ergonómia e das relacións entre o comportamento humano, o entorno natural ou artificial e os obxectos, de acordo cos requirimentos e a escala humanos.
A35	SOCIOLOXÍA RESIDENCIAL: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo das necesidades e demandas sociais, dos compoñentes da calidade de vida, das condicións de habitabilidade e dos programas básicos de vivenda.
A36	SOCIOLOXÍA CULTURAL: comprensión ou coñecemento das implicacións que nas funcións e responsabilidades sociais do arquitecto ten as necesidades, valores, normas de conduta e de organización e patróns espaciais e simbólicos determinados pola pertenza a unha cultura.
A37	ANÁLISE DE FORMAS: comprensión ou coñecemento das leis da percepción visual e da proporción, as teorías da forma e da imaxe, as teorías estéticas da cor e os procedementos de estudo fenomenolóxico e analítico das formas arquitectónicas e urbanas.
A38	SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN: comprensión ou coñecemento dos sistemas de representación espacial e a súa relación cos procedementos de ideación gráfica e de expresión visual das distintas fases do deseño arquitectónico e urbanístico.
A47	ECOLOXÍA E SOSTENIBILIDADE: comprensión ou coñecemento da responsabilidade do arquitecto respecto aos principios básicos de ecoloxía, de sustentabilidade e de conservación dos recursos e do medio ambiente na edificación, o urbanismo e a paisaxe.
A48	SOCIOLOXÍA E HISTORIA URBANAS: comprensión ou coñecemento das relacións entre o medio físico e o medio social e as bases da teoría e a historia dos asentamentos humanos, da socioloxía, da economía urbana e da estadística como fundamentos dos estudos territoriais e urbanísticos.
A49	CIENCIAS DO MEDIO FÍSICO: comprensión ou coñecemento das bases de climatoloxía, xeomorfoloxía, xeoloxía, hidroloxía e edafoloxía precisas para abordar os estudos territoriais, urbanísticos e paisaxísticos.
A50	MORFOLOXÍA E REPRESENTACIÓN DO TERREO: comprensión ou coñecemento das bases de topografía, hipsometría e cartografía e das técnicas de modificación do terreo precisas para realizar estudos e proxectos de carácter territorial, urbanístico e paisaxístico e para practicar deslindes e parcelacións.
A51	BASES DE XARDINERÍA: comprensión ou coñecemento das bases de botánica, horticultura, floricultura e silvicultura e as técnicas de hidráulica precisas para realizar estudos e proxectos de xardín, de paisaxe e de urbanización.
A52	MÉTODOS URBANÍSTICOS: comprensión ou coñecemento dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano a diferentes escalas e da ordenación territorial e metropolitana, na súa relación co deseño urbano e edificatorio.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B8	Visión espacial.
B9	Creatividade.
B10	Sensibilidade estética.
B11	Capacidade de análise e síntese.
B12	Toma de decisións.
B13	Imaxinación.
B14	Habilidade gráfica xeral.
B15	Capacidade de organización e planificación.
B18	Razoamento crítico.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
B23	Capacidade de xestión da información.
B24	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	Ao superar este materia, o alumno deberá estar en condicións de:	A1	B1
-Elaborar proxectos de complexidade media, nos que se satisfagan adecuadamente as exigencias compositivas, espaciais, técnicas e funcionais inherentes ao deseño arquitectónico e urbanístico.	A2	B2	C4
-Integrar dentro do proceso compositivo y de proxectación arquitectónica a aprendizaxe das asignaturas de perfil tecnolóxico e urbanístico, cunha metodoloxía que permita a aplicación práctica dos contidos teóricos de todas elas nun proxecto de complexidade media.	A7	B3	C5
-Utilizar o contido do bloque docente A vivienda 1. Normativa, estándares. O barrio e o espazo urbano, resolvendo proxectos de ordenación de vivendas que permitan unha visión global das circunstancias que conforman as relacións complexas que se dan nun LUGAR.	A10	B4	C6
	A18	B5	C7
	A19	B8	C8
	A20	B9	
	A25	B10	
	A30	B11	
	A34	B12	
O cambio de escala respecto a cuatrimestres anteriores e a amplitude dos traballos a realizar obriga a utilizar experiencias e coñecementos adquiridos noutras disciplinas, así como na vida diaria de alumnas e alumnos. Tamén, aparecen outros elementos de coñecemento como o traballo de campo e entrevistas cos veciños que impulsan propostas de investigación adaptándose ás necesidades dos seus habitantes. O traballo do taller está situado en espazos urbanos de transición ou vilas. Se proxectan diferentes tipos de vivendas que dan resposta a distintos grupos sociais, organizacións familiares ou formas alternativas de vivir. Os proxectos desenvólvense a nivel de proxecto básico e de execución, dende as ideas iniciais ata a elaboración máis detallada, incluíndo a definición dos seus materiais e a súa construción e a incorporación, deseño e dimensionado de elementos estruturais. Trabállase coas normas sobre a habitabilidade, eliminación de barreiras, os criterios de evacuación, código técnico, normativa urbanística...	A35	B13	
	A36	B14	
	A37	B15	
	A38	B18	
	A47	B20	
	A48	B23	
	A49	B24	
	A50		
	A51		
	A52		

Contidos	
Temas	Subtemas
A VIVENDA I	<ul style="list-style-type: none"> - Arquitecturas do espontáneo e o intuitivo. O refuxio - Vivenda e ordenación - O espazo público e colectivo - Borde e permeabilidade. - Arquitectura e escala - Soleamento, ventos e relacións visuais - Os accesos, as relacións coa paisaxe e as conexións internas - Circulacións. Tráfico e peóns. Aparcadoiros - Vexetación, pavimentación, iluminación e mobiliario urbano - Espazo e xénero. Organización e roles familiares - Vivenda e familia - Os grupos sociais e as organizacións familiares alternativas

NORMATIVA I	<ul style="list-style-type: none"> - Normativa local, estatal e autonómica - Normativa urbanística - Normativa de supresión de barreiras - Normativa de promoción pública e protección oficial - O Código Técnico da Edificación.
EXERCICIOS	<ul style="list-style-type: none"> - Proposta libre sobre un tema de vivenda - Análisis dun emplazamento. Condicionantes do lugar, físicas, culturais e sociolóxicas - Vivenda colectiva

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A10 A36 A38 B1 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B12 B13 C1 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Análise de fontes documentais	A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A47 A48 A52 B1 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B15 B18 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	0	11	11
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A35 A36 B1 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B15 B18 B20 B23 C1 C4 C5 C6 C7 C8	4	10	14
Discusión dirixida	A30 A34 A35 A36 A37 A47 A48 A49 A52 B1 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	5	0	5
Esquemas	A19 A20 A25 A30 A34 A35 A47 A48 A49 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	0	7	7

Obradoiro	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	15	21	36
Traballos tutelados	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	14	21	35
Proba obxectiva	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	1	0	1
Portafolios do alumno	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	0	20	20
Sesión maxistral	A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A47 A48 A49 A50 B1 B3 B8 B9 B10 B11 B13 B15 B18 B23 B24 C5 C6 C7	15	0	15
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Nas primeiras clases do curso fórmulanse ao alumno tests e probas gráficas que permitan coñecer o nivel previo co que parte o alumno. As devanditas probas realizaranse na aula. Propórase tamén un exercicio de aproximación ó traballo do cuatrimestre.
Análise de fontes documentais	Antes de iniciar o desenvolvemento material dos traballos no TALLER, procederase á análise das fontes documentais relacionadas co tema proposto mediante a utilización de documentos audiovisuais, bibliográficos, reportaxes documentais, paneis gráficos, fotografías, maquetas, artigos, textos informativos, normativa de aplicación, etc. Os grupos (profesor - alumnos) analizan a documentación dispoñible e amplíana, elaborando unha síntese das distintas fontes documentais. Complementábase esta análise con intervencións de profesionais da arquitectura e doutros campos, que serán invitados a efectuar charlas e coloquios con desenvolvemento de temas concretos e experiencias persoais.
Aprendizaxe colaborativa	A clase organízase en pequenos grupos de traballo, onde os alumnos traballan conxuntamente para resolver as tarefas asignadas polo profesor. Organízase ao grupo para obter a máxima información posible e compartila (análise do parcelario, busca de exemplos, de normativas, construción da maqueta xeral do emprazamento, toma de datos ou medicións in situ, tratamento infográfico da documentación obtida, etc.). Este traballo está guiado de forma presencial polo profesor asignado. Trátase de optimizar a aprendizaxe individual e o do grupo.
Discusión dirixida	Tanto o traballo de grupo coma o individual expóñense de xeito público para incitar os membros do grupo a intervir no proceso creativo propio e alleo, de forma libre, informal e espontánea.
Esquemas	Os datos obtidos nas análises, así como as intencións do proxecto, exprésanse de forma gráfica simplificada nas primeiras fases de cada traballo. Son as fases de información previa e anteprojecto. Iníciase a síntese.
Obradoiro	Os proxectos desenvólense mediante a combinación de diversas metodoloxías e probas: asistencia a exposicións, conferencias, análise de problemas concretos do programa. O alumno realiza tarefas eminentemente prácticas en cada un dos exercicios do curso, sempre co apoio e baixo a supervisión do profesorado.
Traballos tutelados	Preténdese promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Refírese á aprendizaxe de "como facer as cousas", é o estudante o que asume a responsabilidade da súa formación.
Proba obxectiva	Farase unha proba obxectiva sobre os contidos presentados nas sesións expositivas, que configuran o marco teórico e normativo da asignatura. Pódese pedir tamén un exercicio práctico.
Portafolios do alumno	Como resultado do seu traballo ao final do cuatrimestre, o alumno terá elaborado o seu portafolios da materia, accesible a través da plataforma docente Moodle. Este obxecto final, desenvolvido a través das sesións en grupos e no taller, servirá de base á cualificación e curriculum persoal do alumno.
Sesión maxistral	Periodicamente realízanse conferencias ou exposicións, relacionadas co tema a tratar en cada exercicio. Onde o relator expón de forma oral e/ou gráfica a información aos alumnos. Nestas sesións apórtase parte do contido teórico da asignatura, que formarán parte da proba obxectiva.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Traballos tutelados Obradoiro Discusión dirixida	O alumno recibe atención personalizada concernente ao traballo que está a desenvolver na materia e no Taller, a través do profesor do grupo ao que fose asignado. No Taller, ademais, terá a posibilidade de comentar e obter revisións críticas por parte dos profesores dos demais grupos e materias, para poder contrastar opinións e criterios e confrontalos cos propios. O portafolio do alumno será obxecto de revisións personalizadas, para observar a súa evolución e constatar a súa autoría.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
--------------	--------------	------------	---------------

Portafolios do alumno	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	O resultado final dos traballos realizados na materia plasmarase no portafolios persoal do alumno, físico e dixital, dispoñible físicamente en papel e accesible a través da ferramenta informática para a docencia Moodle. Avalíanse os resultados, pero a través dun proceso docente tutelado e guiado, onde o esforzo persoal e a evolución intelectual do alumno deberán aparecer reflectidos na documentación final.	80
Proba obxectiva	A1 A2 A7 A10 A18 A19 A20 A25 A30 A34 A35 A36 A37 A38 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B20 B23 B24 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Os coñecementos instrumentais contidos no temario de docencia expositiva, teóricos e prácticos, do curso serán avaliados mediante unha proba obxectiva.	20

Observacións avaliación

Para poder superar a materia será necesario cumprir os seguintes

requisitos: 1º Entregar todos os traballos propostos nos prazos e formas

indicados nas materias implicadas no Taller. 2º Asistir regularmente as clases e ao Taller. Esixírase unha asistencia mínima do 80%

3º Facer a proba obxectiva

Terá a condición de NON PRESENTADO o/a alumno/a que se atope

nalgunha das seguintes circunstancias: 1º Non cumpla a asistencia esixida ás clases e ao Taller. 2º Non entregue os traballos propostos en forma e prazo, ou os

entregue incompletos. Consideraranse incompletos aqueles traballos que non

conteñan a documentación requerida en tódalas asignaturas que compoñen o

Taller. 3º Non asista á proba obxectiva.

De acordo co establecido na memoria do Título de Grao de Arquitecto, convocarase unha Xunta de Avaliación do taller, que analizará os resultados globales do mesmo e dirimirá, no seu caso, sobre as situacións especiais de avaliación do alumnado.

Cando non se supere a asignatura na primeira oportunidade, se permitirá completar e modificar os traballos presentados no taller, sempre que se teña cumprida a asistencia mínima, todos os traballos entregados de tódalas asignaturas implicadas no taller e a proba obxectiva da primeira

oportunidade feita. Para superar a asignatura, neste caso, é obrigatoria a realización da proba obxectiva da segunda oportunidade.

Os alumnos que non superen en ningunha das dúas oportunidades a materia de Proxectos 7 deberán cursar o taller o ano seguinte. Neste caso, os alumnos, ademais de Proxectos 7, desenrolarán os traballos das materias que non houberan superado no taller do ano anterior.

Aqueles alumnos que, superada a materia de Proxectos 7, non superaran algunha das outras materias do taller, terán que presentar, en consecutivas convocatorias, de novo e coas correccións oportunas, os traballos propostos no taller no que participaron.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Cullen, G (1974). El paisaje urbano. Ed. H. Blume - Alexander, Ch (1980). Un lenguaje de patrones. E. Gustavo Gili - Chermayeff y C. Alexander (1969). Comunidad y privacidad. E. Nueva Visión - Durán, Angeles (1993). Mujeres y Hombres. La formación del pensamiento igualitario. Ed. Instituto de la Mujer - Sherwood, R. (1983). Prototipos del Movimiento Moderno. E. Gustavo Gili - Pallasmaa, Juhani (2006). Los ojos de la piel. E. Gustavo Gili - Zambrano, María (1986). Los claros del bosque. E. Sex Barral - Aalto, Alvar (1976). La humanización de la arquitectura. Ed Tusquets - Alexander, Ch (1971). La estructura del medio ambiente. Ed Tusquets - Bachelard, G. (1965). La poética del espacio. Ed. F.C.E - Jacobs, Jane (1973). Muerte y vida de las grandes ciudades. Ediciones Península - Pallasmaa, Juhani (2012). La mano que piensa. E. Gustavo Gili - Lynch, K (1966). La imagen de la ciudad. Ed. Infinito Normas do hábitat galego Código Técnico de la Edificación
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Arendt, Hanna (1993). La condición humana. E. Paidós - Conference Report Supplement (1992). Ecological architecture. U.I.A. Stockholm-Helsinki - AAVV (1982). Tipologías de la vivienda colectiva en Madrid 1.960-1.970. ETSAM - Rudofsky, Bernard (1964). Arquitectura sin arquitectos. Doubleday&Company, Inc - Calvino, Italo (1974). Las ciudades invisibles. E. Minotauro Diversos ensayos sobre las componentes específicas del proyecto

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Proxectos 6/630G01026
Construción 4/630G01027
Estruturas 3/630G01028
Urbanística 3/630G01029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Urbanística 4/630G01032
Construción 5/630G01033
Estruturas 4/630G01034

Materias que continúan o temario

Proxectos 8/630G01036

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías